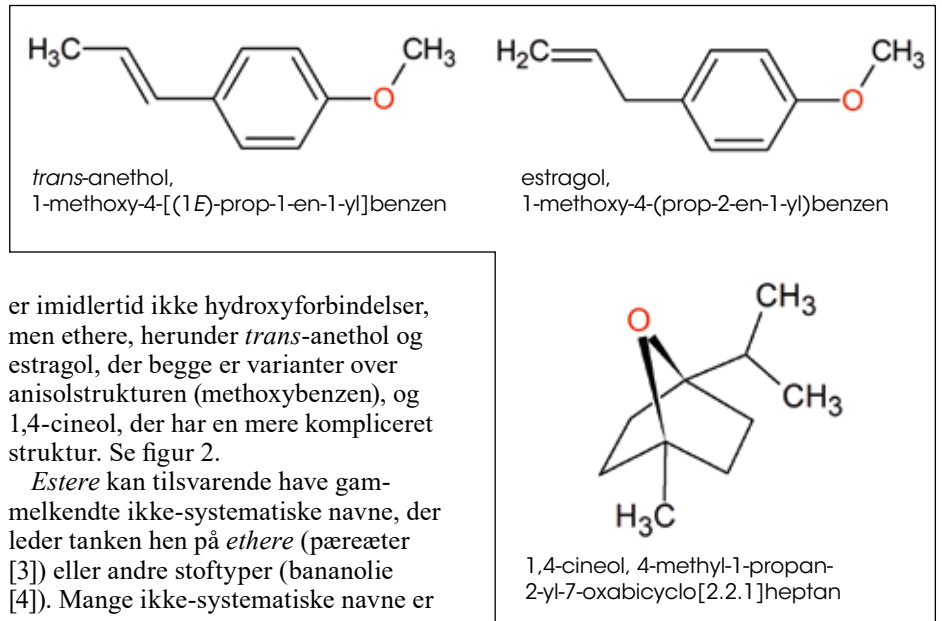

Er der alkoholer eller phenoler i stjerneanis?

Carl Th. Pedersen nåede at skrive en hel bog om krydderier, som blev færdigredigeret af Ole Mouritsen (se anmeldelse [1]). Det er blevet en særdeles smukt illustreret bog med en mængde interessante oplysninger af historisk, gastronomisk, kemisk og medicinsk art. Mange indholdsstoffer er omtalt, og i Nomenklaturudvalget har vi en stille ambition om at sørge for, at alle disse forbindelser med tiden kan slås op i ordlisten på internetsiden Dansk Kemisk Nomenklatur [2].

Vi lægger ud med opslaget stjerneanis (figur 1), selv om gløggtiden for længst er forbi, når dette læses. Heldigvis var de forbindelser, Carl Th. omtaler dér, allerede i vores database med systematiske navne. Flere af forbindelserne har etablerede ikke-systematiske navne, der ender på 'ol', hvilket plejer at signalere 'alkohol' eller 'phenol'. Forbindelserne

er imidlertid ikke hydroxyforbindelser, men ethere, herunder *trans*-anethol og estragol, der begge er varianter over anisolstrukturen (methoxybenzen), og 1,4-cineol, der har en mere kompliceret struktur. Se figur 2.

Estere kan tilsvarende have gammelkendte ikke-systematiske navne, der leder tanken hen på *ethere* (pæreæter [3]) eller andre stoftyper (bananolie [4]). Mange ikke-systematiske navne er

Figur 2. Forbindelser fundet i stjerneanis.

Figur 1. Stjerneanis.

blevet kaldt *trivialnavne*. Nogle af disse navne kan altså være forvirrende, som vi har set her. Andre er egentlig ret uskyldige bortset fra, at man heller ikke fra dem kan udlede noget om forbindelsens struktur (eksempler kunne være soda, sprit, toluen). Vi vil senere gå mere i detaljer med begrebet trivialnavn.

TD, Nomenklaturudvalget

Referencer

1. S. Baltzersen: Anmeldelse af C. Th. Pedersen: *Krydderier fra A til Z*, *Dansk Kemi* **103** #1 (2022) 21.
2. www.kemisknomenklatur.dk.
3. T. Damhus: Fuselolie, amylenhydrat og pæreæter, *Dansk Kemi* **76** #9 (1995) 34-35. Artiklen kan findes i artikelsamlingen på DKN-siden [2].
4. E. Karlsten: Er der bananer i øl?, *Dansk Kemi* **103** #6 (2022) 29.

Vention LAB
Din indeklima partner

STIKSKABSSERVICE & SPORGASMÅLING

OG MEGET MERE...

- MERE END 25 ÅRS ERFARING INDENFOR LABORATORIEVENTILATION
- SERVICE AF PROCESUDSUGNING OG KOMFORT VENTILATIONSANLÆG
- FEJLFINDING OG FEJLRETNING
- ENERGIOPTIMERING

KONTAKT OS PÅ 7196 9317 ELLER INFO@VENTION.DK

